

POSUDEK NA VĚDECKOU, PEDAGOGICKOU A PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Doc. PaedDr. Ctibora Határa, PhD.
v souvislosti se jmenovacím řízením

1 Pedagogická činnost

Doc. Dr. Ctibor Határ působí jako vysokoškolský učitel od r. 2006 na katedře pedagogiky PdF UKF v Nitře a má již potřebné zkušenosti z této práce. Podílel se na koncepci studijních programů andragogika a management vzdělávání a veřejné správy. Je garantem bakalářského a spolugarantem doktorského programu andragogika. Je tvůrcem předmětů: Nové trendy v geragogice, Nové trendy v sociální andragogice a Teoretické paradigmy andragogiky.

Ve své přednáškové činnosti se orientuje především na sociální pedagogiku, andragogiku, geragogiku a sociální andragogiku. Za dobu svého působení na katedře pedagogiky vedl desítky bakalářských a diplomových prací a také práce doktorské, z toho čtyři doktorandi pod jeho vedením studium úspěšně ukončili. Působí také v komisích pro státní závěrečné, rigorózní i doktorské zkoušky. V rámci své vědeckopedagogické činnosti připravil množství studijního materiálu pro studenty, učební texty z andragogiky, sociální pedagogiky, geragogiky a sociální andragogiky.

2 Publikační činnost

Doc. Határ je autorem sedmi monografií. Dalších pět knižních publikací tvoří vysokoškolské učebnice. Ve všech případech vyšly publikace na UKF v Nitře. Publikace se týkají problematiky sociálně pedagogické, sociálně andragogické, sociální práce, edukace a kvality života seniorů a práce sociálních pedagogů a sociálních andragogů v systému sociálně edukačního poradenství a v systému starostlivosti o institucionalizovaných dospělých a seniorů zdravotně postižených.

Celkově publikoval 39 vědeckých a odborných statí v domácích a zahraničních recenzovaných časopisech (Pedagogická orientace, Andragogická revue, Paidagogos, Andragogika, JoLaCe, Dialogische Erziehung, Tudás Menedzment, Mládež a spoločnosť, Pedagogická revue, Vzdelávanie dospelých) a dalších 59 v časopisech a recenzovaných sbornících, tematicky orientovaných převážně do výše uvedených oblastí.

Pokud se jedná o citace (ohlasy na jeho práce), staly se častým zdrojem pro jiné autory. Jmenovaný jich uvádí konkrétně 582 v domácích pramenech, v zahraničních jich je 379 a 31 jich je v databázích. Tento počet zřetelně, tak jako i ve všech předcházejících případech, přesahuje stanovená kritéria.

3 Vědecko odborná a výzkumná činnost

Vědecká erudice doc. Határa se nevyčerpává pouze publikační činností, ale projevuje se také v dalších aktivitách. Podílel se na řešení výzkumných úloh a to jako hlavní řešitel (ve čtyřech případech grantové agentury VEGA a v jednom KEGA a Erasmus+) nebo zástupce vedoucího řešitele (ve dvou případech VEGA). Tematicky se jednalo převážně o problematiku sociální andragogiky, profesních kompetencí sociálních andragogů a dále pak problematiku seniorů (kvalita života, další vzdělávání, možností andragogické intervence v přípravě na stáří). Dvě výzkumné úlohy se týkaly také deviantního chování a to agresivity žáků ve škole a detekce a řešení kyberšikany.

Doc. Határ byl na sedmi zahraničních studijních a přednáškových pobytech z toho 5x ve Freiburgu, jednou v Katowicích a v Pécsi v Maďarsku. Třikrát pobýval na UK v Praze (školení). Zúčastnil se také řady různých konferencí tuzemských i zahraničních, V některých případech působil ve vědeckých výborech konferencí a plnil funkci editora a člena redakčních rad sborníků.

Doc. Határ je členem Slovenské pedagogické společnosti, členem komise VEGA, členem vědeckých rad v Nitře a Trnavě.

4 Posouzení předložených prací (náměty k diskusi)

Doc. Határ předložil k posouzení soubor monografií: Sociální pedagogika, sociální andragogika a sociální práce, Sociální pedagog v systému sociálně-edukačního poradenstva, prevence a profylaxie, Kvalita života inštitucionalizovaných seniorov v edukačnom kontexte, Geragogika, Sociálna andragogika, Sociální andragóg v systéme starostlivosti o seniorov se zdravotným postihnutím. Dále čtyři odborné statí uveřejněné v časopisech. Jedna se týká opět sociálního pedagoga jako aktéra třídního a školního klimatu, jedna se týká klimatu školy v souvislosti s agresivitou žáků a dvě pojednávají o seniorech se zdravotním postižením a jejich edukací.

Autor byl řešitel řady výzkumných úloh a v předložených publikacích jsou uvedeny dva. Jeden je uveden v monografii týkající se edukace seniorů. Výzkum je zajímavý, ale postrádám

zamyšlení nad tím, proč se nepotvrdily hypotézy, týkající se vztahu potřeby dále se vzdělávat s faktory stávajícího vzdělání a spokojeností se životem?

V publikacích je uvedena řada definic a pojetí sociální pedagogiky a ve všech se shodně uvádí, že se zabývá působením na osobnost, člověka, jedince (skupinu) bez věkového ohraničení. Co vedlo právě na Slovensku (autor sám uvádí, že to je slovenské specifikum) k tomu, že bylo třeba koncipovat samostatnou disciplínu jakou je sociální andragogika?

V podtitulu publikace o sociálním pedagogovi je uvedeno „v systéme sociálno-edukačného poradenstva, prevencie a profylaxie“. Z uvedených vymezení není příliš patrný rozdíl mezi oběma posledními pojmy. Je tedy nějaký?

V publikaci Sociální andragogika se mluví o seniorech. Nepřekrývá se v tom případě s geragogikou?

Celkově je třeba dodat, že všechny předložené publikace se vyznačují velmi důkladným přístupem k dané problematice a vždy s oporou o velké množství pramenů.

Závěr

Doc. Határ splňuje všechna předepsaná kritéria stanovená UKF v Nitře pro jmenování profesorem. Celkově lze konstatovat, že na své dosavadní profesní dráze prokazuje svoji odbornou erudici, pedagogické schopnosti a to svými vědeckými, publikačními i pedagogickými aktivitami a představuje přínos pro rozvoj vědního oboru, v němž působí.

Na základě posouzení všech předložených dokumentů, celkového zhodnocení vědecké a pedagogické činnosti doporučuji, za předpokladu úspěšné inaugurační přednášky a obhajoby, aby byl navržen na jmenování profesorem v oboru pedagogika.

Hradec Králové 2. 1. 2019

Prof. PhDr. Blahoslav Kraus, CSc.